Bör undervisning i handarbete meddelas även gossar i klass III ?

Inledn.i sammandrag.

Den närmaste anledningen till att denna fråga väcktes var en händelse i vår stad.

Hos oss har pojkarna i klass 4 träslöjd 4 t. pr vecka,men 3:e klassen har icke någon slöjd,ehuru läroplanen föreskriver ,att pojkarna i den klassen ska ha sömnadsslöjd 2 t. pr v.

Redan år 1925 hemställde lärarkåren hos skolstyrelsen att gossarna i 3:e klassen skulle erhålla undervisning i sömnadsslöjd.Med anledning därav begärde skolstyrelsen hos stadsfullmäktige anslag för anordnande av dylik undervisning försöksvis under vårterminen 1926.Detta blev av stadsf.avslaget,sedan D.K. av principiella skäl avstyrkt detsamma.Skolstyrelsen hade icke varit enhällig.Kyrkans representant hade avstyrkt med den motiveringen ",att erfarenheten givit vid handen att sådan undervisning vore mindre lämplig för gossar,att ämnet för gossar vore av mindre tilltalande art och att inhämtandet av ifrågavarande kunskaper borde anförtros åt livets skola."Hösten 1935 tog folkskolstyrelsen ånyo upp frågan,då staten skulle uppgöras.Beslutet var dock inte heller denna gång enhälligt i skolstyrelsen.Förslaget föll igen i stadsfullmäktige men samlade dock 15 röster. Förra gången hade 12 röstat för detsamma.Avslaget skedde inte på grund av ekonomiska skäl,ty det fordrades endast 456 kr ,det övriga skulle man erhålla i statsbidrag.

År 1933 anställde Halmstads folkskolinspektör en undersökning om förekomsten av slöjdundervisning för gossar i klass 3 i ett antal städer.Av de tillfrågade städerna hade 22 undervisning i sömnadsslöjd i klass 3 för gossar, 3 hade trä-eller pappslöjd,2 hade inryckt ämnet i läroplanen men ej i praktiken,6 hade icke slöjd för pojkar i klass 3. Se tabellen !

Vilka är då de skäl,som talar för att pojkarna bör ha undervisning i kvinnlig slöjd? Först och främst därför att ämnet för pojkarna både är roligt och nyttigt. Man vet ju att barn är intresserade av allt slags manuellt arbete.Jag har själv under läsåret haft en samklass ,3:e, och pojkarna ha många gånger uttalat sin besvikelse över att de inte i likhet med flickorna få deltaga i slöjdundervisningen.De betrakta således slöjdundervisningen som en fördel och ej som något "mindre tilltalande." När vi i vår krets diskuterade denna fråga ,lämnade en kollega från Falkenberg en redo-

görelse för slöjdundervisningen där.Så långt hon kunde minnas,säkerligen ett trettiotal år,hade pojkarna där undervisats i sömnadsslöjd.Erfarenheterna voro de bästa:pojkarna var lika intresserade som flickorna, och de gjorde sina arbeten lika bra som dessa.

Att det skulle vara till stort gagn för pojkarna själva att få lära sig hantera nål och tråd är odisputabelt.Ur ekonomisk synpunkt betyder det mycket att vi i största möjliga utsträckning kunna klara oss själva och slippa anlita främmande arbetskraft.Pojken växer upp, och han har inte alltid sin mor till att stoppa strumpor och sy i knappar.I många familjer har hustrun arbete utom hemmet, och då kan det behövas att både de stora pojkarna och den äkta mannen själv kan sköta om sådana saker.

Även ur andra synpunkter vore det lämpligt att pojkarna finge undervisning i sömnadsslöjd.De skulle därigenom få mera aktning för sin mors arbete och för kvinnoarbete över huvud.Ty det är förakt för kvinnoarbete, som lyser fram i den förut citerade motiveringen för avslag på införande av undervisning i sömnadsslöjd för gossar"att sådan undervisning är mindre lämplig för gossar och att ämnet för gossar vore av mindre tilltalande art".

Nu säges det,att ecklesiastikministern har planer på att inarbeta slöjden i den ordinarie undervisningstiden - vi skulle få 34 t.per v. i stället för 30 - och där för tänker jag inte nu framkomma med något förslag vare sig till yttrande eller till framställning i ärendet.Vi bör avvakta och se hur händelserna utveckla sig.Men kanske kan behandlingen av ärendet här bli anledning till lokala aktioner för ett mera allmänt införande av sömnadsslöjd för gossar,och på det sättet vore ju alltid något vunnet.

Helga Alminger

Undersökning om förekomsten av undervisning i kvinnlig slöjd för gossar i klass 3.

År 1933

Stockholm	4 t.	Sömnadsslöjd
Göteborg	2	Handarbete
Malmö	2	Syslöjd
Norrköping	2	Syslöjd
Borås	4	Handarbete i kv. slöjd
Örebro	4	Kvinnlig slöjd
Jönköping	3	Sömnad
Västerås	4	Syslöjd i klass I-3
Uppsala	2	Syslöjd
Lund	2	Flickslöjd
Karlstad	4	Syslöjd
Kalmar	2	Kvinnlig slöjd
Landskrona	4	Syslöjd
Uddevalla	4	Sömnad
Södertälje	4	Sy- och pappslöjd
Kristianstad	2	Syslöjd plus modellering
Falun	4	Enklare syslöjd
Kristinehamn	4	Handarbete
Nyköping	4	Flickslöjd: stickning, slöjdförkläden, ryggsäckar m.m.
Ystad	3	Kvinnlig slöjd
Falkenberg	4	Sömnadsslöjd
Skara	4	Sömnad
Västervik	2	Pedagogisk slöjd
Trollhättan	4	Träslöjd
Sundsvall	4	Pappslöjd
Karlskrona	-	I läroplanen men ej i praktiken
Halmstad	2	" " " " " "
Hälsingborg		Saknar slöjd
Gävle		" "
Eskilstuna		" "
Linköping		" "
Mölndal		" "
Trällebborg		" "